

Հովելի գիրքը և Լատդիկեայի Յոթներորդ օրվա ադվենտիստական եկեղեցին — Թիվ տասնչորս

Jeff Pippenger

2025-12-20

Թիվ տասնչորս

«Աստծո սքանչելի գործերի» պատմությունը ներկայացված է նաև «մինչև ե՞րբ» մարգարեական հարցով: Այդ երկուսով, և բազմաթիվ այլ խորհրդանիշներով ներկայացված պատմությունը ներկայացնում է հարյուր քառասունչորս հազարի կնքման ժամանակը: Այդ ժամանակահատվածում ընթանում է բանավեճ ճշմարիտ և բազմաթիվ այլ կեղծ վերջին անձրևի լուրերի շուրջ: Գոյություն ունի միայն մեկ իսկական վերջին անձրևի լուր: Այն սուրբ պատմության ընթացքը, որտեղ Աստված կատարում է Իր սքանչելի գործերը, տեղադրված է Հովել մարգարեի գրքի համատեքստում, որտեղ «նոր գինին» կտրված է մի դասից, մինչդեռ թափվում է մյուս դասի վրա:

Յովելի գրքում կան մի քանի հակադրություններ, որոնք պետք է նկատի առնվեն: «Առակ» բառի արմատական իմաստը նշանակում է «կողք կողքի դնել» և իր էությունը ներառում է երկու դասերի հակադրություն: Մենք նախկինում արդեն անդրադարձել ենք Յովելի գրքի որոշ «հակադրությունների»՝ մատնանշելով, որ հպարտության պսակը, որ կրում են Երուսաղեմը կառավարող հարբեցողները, հակադրվում է նրանց, ովքեր կրում են փառքի պսակը: Մենք դեռևս չենք ներկայացրել, թե ինչպես ուրախության խորհրդանիշը հակառակն է, սակայն միևնույն ժամանակ ամոթահար լինելու համապատասխան զուգահեռն է. բայց այդպես է, և մենք մտադիր ենք դա ցույց տալ: Ալֆայի և օմեգայի թեման նույնպես գտնվում է Յովելի գրքում, և առաջինի՝ վերջինը պատկերավոր կերպով ցույց տալու այդ սկզբունքը նույնպես հաստատվում է Գործք գրքում Պետրոսի երկու քարոզներով:

Գործք առաքելոց գրքի երկրորդ գլուխը տեղի է ունենում Հոգեգալստյան տոնին՝ առավոտյան ժամը 9-ին (երրորդ ժամին), իսկ երրորդ գլուխը՝ իններորդ ժամին (ժամը 3-ին), այսինքն՝ երեկոյան զոհաբերության ժամին: Գործք առաքելոց 2-ում Պետրոսի հոչակած պատգամը հնչում է մի մասնավոր բնակարանի վերնատանը, մինչդեռ նրա քարոզը երրորդ գլխում տրվում է տաճարում: Դրանք իրար են կապվում ապաշխարության կոչով՝ երկու ժողովներում էլ: Նույն պատգամը, երկու աշխարհագրական վայրեր, որոնք ներկայացնում են Հոգեգալստյան պատգամի ներսում եղած կրկնապատկման խորհրդանիշը, որը բաժանված է գավթի և տաճարի միջև: Հայտնություն տասնմեկերորդ գլխում Հովհաննեսին ասվում է չափել տաճարը, բայց գավիթը թողնել, որովհետև այն տրված էր հեթանոսներին:

Եվ ինձ տրվեց եղեգ՝ գավազանի նման. և հրեշտակը կանգնած՝ ասաց. «Վե՛ր կաց և չափի՛ր Աստծու տաճարը, և զոհասեղանը, և նրանց, որ այնտեղ երկրպագում են: Բայց տաճարից դուրս եղող գավիթը դուրս թող և այն մի՛ չափիր, որովհետև այն

տրված է հեթանոսներին. և նրանք սուրբ քաղաքը ոտքի տակ պիտի կոխկրտեն քառասուն և երկու ամիս»: Հայտնություն 11:1, 2.

Այսպիսով, երկու քարոզների կրկնապատկումը և այդ երկու քարոզների վայրի բաժանումը Հովելի գրքում վերջին անձրևի համար նախատեսված երկու լսարան են մատնանշում: Մեկ լսարանը տաճարից դուրս գտնվող հեթանոսներն են, իսկ մյուսը՝ տաճարում գտնվող հրեաները: Կենդանի մարդկանց դատաստանի մեջ Աստծո տունը նախ է դատվում, և 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրենքը տաճարն է դատվում, իսկ Կիրակնօրյա օրենքից մինչև մարդկային փորձաշրջանի փակվելը հեթանոսներն են դատվում: Այդ դատաստանը տեղի է ունենում վերջին անձրևի ընթացքում, որը Պետրոսը բնորոշում է որպես Հովելի գրքում ներկայացված: Այն, ինչ Գործք առաքելոց երկրորդ և երրորդ գլուխներում ներկայացված բաժանման մեջ բակը (հեթանոսները) և տաճարը (Աստծո եկեղեցին) ներկայացնում էին, նույն տարբերակումն է նաև Հովելի մոտ՝ վաղ անձրևի և վերջին անձրևի միջև: Վաղ անձրևը հասավ 9/11-ին և թափվում է այն ժամանակ, երբ Աստծո տաճարը դատվում է: Երբ այդ ընթացքն ավարտվում է, վերջին անձրևը թափվում է բակում գտնվող հեթանոսների վրա:

Ուրախացե՛ք, ուրեմն, Միոնի՛ որդիներ, և ցնծացե՛ք Տեր ձեր Աստծով, որովհետև Նա ձեզ տվել է վաղորդյան անձրևը չափավոր կերպով, և ձեզ համար տեղալ է տալու անձրևը՝ վաղորդյան անձրևը և ուշ անձրևը առաջին ամսում: Հովել 2:23:

Իմ նպատակը ներկայումս ուրախության և ամոթահար լինելու միջև մարգարեական տարբերությունը որոշելը չէ, սակայն համարը Աստծո ժողովրդին հորդորում է «ուրախանալ»՝ ուշ անձրևի պատգամի պատճառով: Ուշ անձրևի պատգամը Աստծո ժողովրդի մեջ առաջացնում է մարգարեական ուրախություն: Այս ասելով՝ վաղ կամ առաջին անձրևի, ապա՝ ուշ անձրևի թեման մի պատկերացում է այն գայթակղության քարի, որ մի կողմ դրվեց և որի վրա զարմացան: Անկյունաքարի խորհրդանիշը, որը վերջապես դառնում է գազաթաքար, այն է, ինչ սքանչելի է թե՛ Աստծո և թե՛ Նրա ժողովրդի աչքերում:

Հրաշալի քարը ներկայացնում է մարգարեության Ալֆան և Օմեգան: Ալֆայի և Օմեգայի սկզբունքը մարգարեական կիրառության առումով բազմիցս նույնացվում է Իր Խոսքում Ալֆայի և Օմեգայի հետ, և Նա է Խոսքը: Այս պատճառով այն, ինչ այս սկզբունքի վերաբերյալ հայտնված է, հայտնված է մեզ և մեր որդիներին հավիտյան: 1863 թվականը Աստվածաշնչյան մարգարեության գազաթաքարն է, և այն գազաթաքարն է երրորդ հրեշտակի ժամանակահատվածի՝ 1844-ից մինչև 1863 թվականը: 1844 թվականը հիմքի քարն էր, 1863 թվականը՝ այդ մարգարեական ժամանակահատվածի գազաթաքարը: 1844-ից մինչև 1863 թվականն հաստատված մարգարեական ժամանակահատված է, նույնքան հաստատված, որքան 538-ից մինչև 1798 թվականը: Այն փաստը, որ մարդկությունը չգիտի մի բան, որն Աստված հաստատել է, այդ բանը չի դարձնում չհաստատված:

Մենք նախորդ հոդվածն ավարտեցինք հետևյալ հատվածով:

«Ինձ ցույց տրվեց, որ Աստծո ժողովրդի հետ նրա հարաբերությունը որոշ առումներով նման էր Մովսեսի՝ Իսրայելի հետ ունեցած հարաբերությանը: Անբարենպաստ հանգամանքների մեջ Մովսեսի դեմ տրտնջացողներ կային, և նրա դեմ ևս տրտնջացողներ են եղել»: Վկայություններ, հատոր 3, 85:

1863 թվականին Ջեյմս Ուայթը «որոշ առումներով» ներկայացնում էր «Մովսեսին Իսրայելի համար»:

1844-ից մինչև 1863 թվականների ժամանակահատվածը նախակերպված էր Կարմիր ծովի ազատագրությունից մինչև առաջին Կադես ընկած ժամանակահատվածով: Առաջին Կադեսը ալֆան է, իսկ երկրորդ Կադեսը՝ օմեգան՝ ներկայացնելով երկու քառասունամյա ժամանակաշրջաններ, որոնք տանում են դեպի Կադես և երկուսն էլ ավարտվում են ապստամբությամբ:

Մարգարեության Հոգին Կարմիր ծովի անցումը համապատասխանեցնում է 1844 թվականի մեծ հիասթափությանը: Աստվածաշունչը Կարմիր ծովի անցումը համապատասխանեցնում է խաչին, և Քույր Ուայթը հաստատում է, որ խաչի մոտ աշակերտների հիասթափությունը նախապատկերում էր 1844 թվականի մեծ հիասթափությունը: Տիրոջ կամքն էր անմիջապես մտնել Ավետյաց երկիրը, և Ավետյաց երկիր մուտքի աշխարհագրական նշանը Երիթովն էր, որտեղ էլ 2025 թվականի դեկտեմբերի այս երկրորդ շաբաթվա ընթացքում հնագետները հենց նոր պեղեցին հին Երիթովը, և իրենց մեծ վշտին պարզեցին, որ այնտեղ իրենց հայտնաբերած փլված պարիսպները բոլորը փլվել էին դեպի դուրս, ոչ թե դեպի ներս, ինչպես միշտ է լինում պաշարման ժամանակ: Հին պաշարման դեպքում պարիսպները ջախջախվում էին և տապալվում դեպի ներս: Սակայն Երիթովի դեպքում այդպես չէր:

Եվ ժողովուրդը աղաղակեց, երբ քահանաները փողեր հնչեցրին. և եղավ, երբ ժողովուրդը լսեց փողի ձայնը, և ժողովուրդը մեծ աղաղակով աղաղակեց, որ պարիսպը տապալվեց իր հիմքերով, այնպես որ ժողովուրդը մտավ քաղաքը, ամեն մարդ ուղիղ իր առջևից, և նրանք վերցրին քաղաքը: Յեսու 6:20:

Հնագետները նաև գտան սննդով լի սափորներ, ինչը վկայում էր, որ երբ պարիսպները փուլ եկան, դա երկարատև ու ձգձգված պաշարում չէր եղել: Սա նաև պատասխանեց հնագիտական շրջանակներում ծագած այն հարցին, թե ինչու է Երիթովի անկման մասին աստվածաշնչյան արձանագրությունը նշում, որ նրանք բլրով կամ թեքահարթակով «վեր» էին բարձրանում դեպի Երիթով, ինչը, ինչպես այժմ հայտնի է, առաջացել էր այն ժամանակ, երբ պարիսպները դեպի դուրս էին փլվել:

Առաջին խոչընդոտը, որ ազդարարեց Ավետյաց Երկիր մուտք գործելը, Երիթովն էր՝ ազդեցության և հարստության մի քաղաք: Երիթովը 1863-ն է, և Երիթովը աստվածաշնչյան մարգարեության մի թեմա է՝ ոչ միայն որպես Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակաշրջանի պատկերավորում, այլև իր անկման և վերելքի հետ առնչությամբ: Երիթովի վրա նաև իր իսկ առանձնահատուկ մարգարեական անեծքն էր հռչակված: Հեսուն անեծք հռչակեց այն մարդու վրա, ով պիտի վերաշիներ Երիթովը, և այդպիսով ցույց տվեց, որ Երիթովը վերաշինող մարդը պիտի կորցներ իր կրտսեր և ավագ

որդիներին այդ անիծյալ քաղաքի վերաշինության ընթացքում: Մի որդին պետք է կորչեր հիմքը դնելիս, իսկ մյուսը՝ դարպասը կանգնեցնելիս: Այդ մարգարեությունը կատարվեց, և դրա կատարման արձանագրությունը գրանցված է Աստվածաշնչում, ինչով Երիքովը դառնում է հաստատված աստվածաշնչյան խորհրդանիշ:

Իր պատմական կործանման մեջ, և իր մարգարեական անեծքի մեջ, որին հաջորդեց այդ մարգարեության պատմական իրականացումը, մենք գտնում ենք երեք վկայություններ, որոնք խոսում են Երիքովի մասին 1863 թվականին: Այդ երեք վկայություններն էլ պետք է կիրառվեն 1863 թվականի նկատմամբ: Այդ երեք վկաները միասին են կանգնում, ճիշտ ինչպես երեք Մովսեսներ մարգարեաբար կանգնում են իրենց համապատասխան քառասունամյա ժամանակաշրջանների ավարտին: Այդ քառասունամյա ժամանակաշրջաններից մեկը հստակորեն համընկնում է միլլերական պատմության հետ՝ հաստատելով, որ յուրաքանչյուր քառասունամյա ժամանակաշրջանի վերջում Մովսեսի բոլոր երեք ներկայացումները համընկնում են 1863 թվականի պատմության՝ երրորդ հրեշտակի պատմության հետ:

Մովսեսի քառասուն տարիների այդ երեք վկաներից երկուսն ավարտվում են Կադեսում, քառասուն տարիների երրորդ եզրափակումը Հորդանան գետն էր, իսկ երկրորդի եզրափակումը՝ Կարմիր ծովը: Առաջին քառասուն տարիների եզրափակումը Մովսեսի՝ Եգիպտոսից փախչելն էր: Երեքն էլ նկարագրում են Եգիպտոսից ելք՝ որպես Եգիպտոսում գերության մասին Աբրահամի չորս հարյուր երեսուն տարվա մարգարեության կատարման:

Մովսեսի երեք քառասունամյա շրջանները, որոնց ավարտները (զագագալեկտը) ներկայացնում են Եգիպտոսից ազատագրման մի տեսակ, Աբրահամի՝ եգիպտական գերության մեջ լինելու և դրանից ազատագրվելու մարգարեության կատարումն էին: Որպես Աբրահամի ուխտի խոստման մարգարեացված ազատարար՝ ինքը՝ Մովսեսը, սկսեց նրանով, որ փրկվեց ջրից, ինչպես նշանակում է նրա անունը: Այնուհետև Մովսեսը Աստծու ժողովրդին առաջնորդեց Կարմիր ծովի ջրերով և ապա՝ դեպի ազատագրման ափը, որը ներկայացված է Հորդանան գետով: Մովսեսի կյանքի ալֆան Նեղոսի ջրից փրկվելն էր, իսկ օմեգան՝ այն փրկությունը, որ ներկայացված է Հորդանան գետի ջրով: Մովսեսի կյանքի ալֆան, որ պատկերված էր նրա անվան և ծնողների կողմից սահմանված փորձառությամբ, այս էր. նրա աստվածապաշտ ծնողները գիտեին, որ մանուկը մահվան էր դատապարտված, ինչպես նա պիտի լիներ քառասուն տարի անց՝ եգիպտացուն սպանելուց հետո: Որպես աստվածապաշտ ծնողներ, որոնք գիտեին, որ իրենց որդին պետք է փրկվեր մահվան դատավճռից, նրա համար պատրաստեցին մի տապան, որը եբրայական աշխարհից անցավ եգիպտական աշխարհ, ճիշտ ինչպես Մովսեսը քառասուն տարվա վերջում եգիպտական աշխարհից անցավ դեպի եբրայական աշխարհ:

Մովսեսը ջրից իր փրկության մեջ կրկնեց Նոյի պատմությունը: Մովսեսի՝ որպես Աբրահամի չորս հարյուր երեսուն տարվա ուխտի մարգարեության «ազատարարի» առաջին իսկ հիշատակումը պատմության մի կրկնություն էր, որտեղ Աստված ուխտի մեջ մտավ մարդկության հետ, և այդպիսով Աբրահամի՝ ընտրյալ ժողովրդի մասին

ուխտի մարգարեությունը միավորեց ամբողջ մարդկությանը տրված ուխտի խոստման հետ: Սա բացահայտում է մկրտություն մանկիկ Մովսեսին փարավոնի դստերը հանձնելու փոխանցման մեջ, որովհետև մահը ճանաչվեց ծնողների գործով, թաղումը ներկայացված է ջրի վրա եղած տապանով, իսկ հարությունը՝ փարավոնի դստեր միջոցով:

Մովսեսի կյանքը սկսվում է Նոյի տապանի մկրտության նախատիպով: Սա, ուրեմն, նշանակում է, որ հենց սկզբից «8» թիվը կապված է Մովսեսի հետ, որովհետև նրա ուխտային հարաբերության արմատը սկիզբ էր առել «8» թվից՝ Նոյի ուխտից, և նրա գործն էր հաստատել թլփատության արարողությունը «ութերորդ» օրը: Այնուհետև նա փորձվեց և ձախողվեց հենց այդ նույն արարողության մեջ: Մովսեսի կյանքը սկսվում է մկրտությամբ, և քառասուն տարի անց տեղի է ունենում մի մահ (մի եգիպտացու), որը նշանավորում է այն կետը, ուր եգիպտացի Մովսեսը մեռնում է և դառնում խստորեն Աբրահամի որդի: Մովսեսի առաջին քառասուն տարիների սկիզբն ու ավարտը ներկայացված են մկրտությամբ: Առաջինը մատնանշեց անցումը եբրայեցուց եգիպտացու, իսկ վերջինը՝ եգիպտացուց եբրայեցու: Դրանից քառասուն տարի անց Մովսեսը Աստծո ժողովրդին առաջնորդում է Կարմիր ծովի մկրտության միջով՝ իր ճանապարհին դեպի Հորդանանի մկրտությունը, որին ինքը երբեք չհասավ:

Աստծո ժողովուրդը, Հեսուի առաջնորդության ներքո, առանց Մովսեսի մտավ Ավետյաց երկիրը, որովհետև նա մահացավ հենց Հորդանանի մկրտությանը հասնելուց առաջ: Մովսեսն ասաց, և Պետրոսը կրկնեց, որ քո Տեր Աստվածը քեզ համար Մովսեսի նման մի մարգարե պիտի հարուցանի: Այն մարգարեն, որին Մովսեսը նախապատկերում էր, Քրիստոսն էր, և Նա Իր գործը սկսեց ճիշտ այնտեղ, որտեղ Մովսեսը դադարեցրեց: Նա Իր գործը սկսեց Իր մկրտությամբ, և այդ մկրտությունն այն նույն տեղն էր, որտեղ Հեսուն մկրտեց հին Իսրայելին, երբ նրանք Հորդանանն անցնելով մտան Ավետյաց երկիրը: Ավետարանները մեզ հայտնում են, որ Հովհաննեսը մկրտում էր Բեթաբարայում, որը անցման վայրն է և նշանակում է լաստանավային անցում:

Կարմիր ծովը Եգիպտոսի ապստամբության խորհրդանիշն է՝ այս շարքում Մովսեսի մարգարեական վկայությունը ճշմարիտ ճանաչելով: Նեղոս գետից դեպի Կարմիր ծովը (երբեմն կոչվում է գետ) և այնտեղից դեպի Հորդանան: Մովսեսը, որի անունը նշանակում է «ջրից փրկված», իր վկայությունը սկսում և ավարտում է փրկության ջրի մոտ, և այդ ջրերից յուրաքանչյուրն ի հայտ է բերում երկրպագուների երկու դաս:

Մովսեսի առաջին քառասուն տարիները ներկայացնում են առաջին հրեշտակի լուրը, իսկ երկրորդ քառասուն տարիները՝ երկրորդ հրեշտակին, երրորդը լինելով երրորդը: Երեք հրեշտակներն ունեն իրենց առանձնահատուկ մարգարեական բնութագրերը, օրինակ՝ այն, որ բոլոր երեք լուրերն էլ ներկայացված են առաջին լուրի մեջ: Մենք այս երևույթը տարիներ շարունակ հրապարակայնորեն ցույց ենք տվել՝ Դանիելի գրքի առաջին երեք գլուխների հետ առնչությամբ:

Դանիելը առաջին գլխում վախեցավ Աստծուց և հրաժարվեց ուտել բաբելոնական կերակուրը, և Աստված փառավորեց նրան դրան հաջորդած երկրորդ՝ սննդակարգային

և տեսողական փորձության մեջ, ինչը հանգեցրեց դատաստանին և երրորդ փորձությանը, որ իրականացվեց անձամբ Նաբուգոդոնոսորի կողմից: Դանիելի առաջին գլուխը Հայտնության տասնչորսերորդ գլխի առաջին հրեշտակն է, որ հռչակում է. «վախեցե՛ք Աստծուց», «փա՛ռք տվե՛ք Նրան», ինչպես Դանիելը արեց երկրորդ՝ սննդակարգային և տեսողական փորձության մեջ, որովհետև եկել է Նաբուգոդոնոսորի դատաստանի ժամը:

Մովսեսի կյանքի առաջին քառասուն տարիները սկսվեցին, քանի որ նրա ծնողները վախենում էին Աստծուց: Երբ փարավոնի դուստրը ջրի մեջ տեսավ տապանը, Մովսեսն անցել էր երկրորդ փորձությունը, որը տեսողական փորձություն է: Այնուհետև փարավոնի դուստրը վճռեց, որ նա պիտի չմեռնի: Դատաստանը ևս վրա հասավ առաջին քառասունի վերջում, երբ նա սպանեց եգիպտացուն և հարկադրված եղավ փախչել Եգիպտոսից:

Երկրորդ քառասուն տարիների ընթացքում Հայտնություն տասնչորսի երկրորդ հրեշտակը, որ ավետում էր Բաբելոնի անկումը, նախակերպված էր Եգիպտոսի անկմամբ: Այդ անկման մեջ, քառասուն տարիների վերջում, տեղի ունեցավ Աստծո գործության ահեղ մի հայտնություն, ինչպես որ եղավ երկրորդ հրեշտակի պատգամի ավարտին՝ 1844 թվականի Կեսգիշերյան աղաղակի ժամանակ:

Երրորդ քառասուն տարին սկսվում է այն բանով, որ մահվան դատավճիռ է հայտարարվում գրեթե ամբողջ ժողովի վրա, և ավարտվում է այդ ժողովի առաջնորդի վրա մահվան դատավճռով:

Քույր Ուայթը հաստատում է, որ մեր գործն է միավորել երեք հրեշտակների պատգամները:

«Տերը մոտ է աշխարհը նրա անօրենության համար պատժելուն: Նա մոտ է կրոնական մարմիններին պատժելուն այն լույսն ու ճշմարտությունը մերժելու համար, որ նրանց տրվել է: Մեծ պատգամը, որը միավորում է առաջին, երկրորդ և երրորդ հրեշտակների պատգամները, պետք է տրվի աշխարհին: Սա պետք է լինի մեր գործի բուն բեռը»: The Seventh-day Adventist Bible Commentary, h. 7, էջ 950.

Մովսեսի առաջին քառասուն տարիները ներկայացնում են Հայտնություն տասնչորսի առաջին հրեշտակին, և նրա երկրորդ քառասնամյա շրջանը՝ երկրորդ հրեշտակին, իսկ երրորդ քառասնամյա շրջանը՝ երրորդ հրեշտակին: Մեր «մեծ պատգամն» է միավորել «առաջին, երկրորդ և երրորդ հրեշտակների պատգամները», ինչը Մովսեսի բոլոր երեք խորհրդանիշները տեղադրում է 1863 թվականին, և, հետևաբար, երեք Մովսես Նաբուգոդոնոսորյան օրենքի ժամանակ:

1844-ից մինչև 1863 թվականը ներառում է երկու վկա՝ երկու քառասունամյա ժամանակահատվածների, որոնք առաջնորդեցին դեպի Կադես: Ներշնչանքը նույնացնում է, որ երրորդը չի կարող գոյություն ունենալ առանց առաջինի և երկրորդի, ուստի Մովսեսի կյանքի առաջին քառասուն տարիները նույնպես պետք է ներկայացնեն 1844-ից մինչև 1863 թվականները: 1863 թվականին Մովսեսը սպանում է

եգիպտացուն, ինչպես նաև Մովսեսը իր իշխանության գավազանով հարվածում է Վեմին, և նաև այն ժամանակ, երբ Մովսեսը խնդրում է տեսնել Աստծո փառքը՝ ոսկե հորթի ապստամբության պատմության մեջ: 1863 թվականին և կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ կան երեք Մովսեսներ, և նրանք բոլորը քառասուն տարեկան են:

Մովսեսի երեք շրջաններից յուրաքանչյուրն իր մեջ պարունակում է ջրով կատարվող մի ազատագրություն. գամբյուղի մեջ եղած Մովսեսը համապատասխանում է Կարմիր ծովով անցնող Մովսեսին, որն էլ համապատասխանում է Մովսեսին՝ երկու անգամ Հորդանան գետի մոտ. Նեղոսը, Կարմիր ծովը և երկու անգամ՝ Հորդանանի մոտ: Ազատագրության ջրերը ներկայացված են երեք շրջաններից յուրաքանչյուրում, որովհետև դրանք բոլորը համապատասխանում են այն ժամանակաշրջանին, երբ վերջին անձրևի ժամանակ ազատագրության ջուրը թափվում է:

Քառասուն տարվա երրորդ ժամանակաշրջանի վերջում Մովսեսը իր գավազանով հարվածեց Վեմին: Երկրորդ քառասուն տարիների վերջում նրա գավազանը բաժանեց Կարմիր ծովը: Առաջին քառասուն տարիների վերջում նա մերժեց եգիպտական իշխանության գավազանը և ընտրեց տառապել իր ժողովրդի հետ:

Առաջին ժամանակաշրջանի վերջում մի եգիպտացի մահացավ, իսկ երկրորդ ժամանակաշրջանի վերջում մահացան Եգիպտոսի զինվորականությունը, առաջնեկները և առաջնորդությունը: Երրորդ ժամանակաշրջանի վերջում Բարայելի ազգը, Ահարոնը և Մովսեսը բոլորը մահացած էին: Սրանք երեք զուգահեռ պատմություններ են, որոնք «տող առ տող» յուրաքանչյուրը ներկայացնում են 1844-ից մինչև 1863 թվականը՝ երրորդ հրեշտակի պատմությունը, որն իր հերթին ներկայացնում է 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրենքը, և Հոգեգալստյան ժամանակաշրջանը, երբ ազատագրման ջրերը թափվում են:

Մովսեսը ներկա է Կադեսում եղած երկու ապստամբություններին էլ, և Կադեսի ապստամբություններն իրենց համապատասխան ժամանակաշրջանների երկուսի համար էլ պսակաքարեր են: Երկուսն էլ ներկայացնում են 1863 թվականը, որը նաև երրորդ հրեշտակի ժամանակաշրջանի պսակաքարն է՝ սկսվելով 1844 թվականի ալֆայից մինչև 1863 թվականի պսակաքարը: Քարի հրաշալի լույսը դիտարկելիս, որը սկսվում է որպես հիմք և ավարտվում որպես պսակաքար, հասկացվում է, որ պսակաքարը մարգարեաբար միշտ ավելի մեծ է: Հոգեգալստյան եղանակի սկզբում եղած այն սակավաթիվ կաթիլները, որոնք առաջնորդում են դեպի Հոգեգալստյան օրը պսակաքարի ժամանակ լիակատար հեղման, պատկերավորում են այս ճշմարտությունը:

9/11-ին սկսվեց ցողումը, և այն ավարտվում է լիակատար հեղումով՝ Կիրակիի օրենքի ժամանակ: Այս ճշմարտությունը ցույց է տալիս, որ Մովսեսի մեղքը երկրորդ և օմեգա Կադեսում ավելի մեծ մեղք էր, քան ապստամբությունը առաջին ալֆա Կադեսի ապստամբության ժամանակ: Ալֆա ապստամբությունը առաջ բերեց մի ամբողջ ազգի մահը, իսկ օմեգա ապստամբությունը՝ մեկ մարդու (Մովսեսի) մահը, սակայն այդ մեկ մարդու մեղքը ավելի մեծ էր, քան ամբողջ ազգի հավաքական մեղքը: Մեղանչող մարդը

մեռնում է, և այդ մակարդակում ոչ մի տարբերություն չկա Մովսեսի կամ որևէ այլ իսրայելացու մեղքերի միջև, սակայն մարգարեականորեն Մովսեսի Քրիստոսին երկրորդ անգամ հարվածելը ավելի մեծ էր, որովհետև դա այդ քառասունամյա ժամանակահատվածի գագաթաքարն էր:

Մովսեսի ապստամբությունը երկրորդ օմեգա Կադեսում ավելի մեծ մեղք էր, քան Իսրայելի որդիների ապստամբությունը, որով նրանք մերժեցին Հետուի և Քադեբի պատգամը: Մովսեսը մարգարեականորեն կանգնած է 1863 թվականին, որտեղ իր ապստամբության համար մեռնում է անապատում: Մովսեսը նաև կանգնած է 1863 թվականին, որտեղ նախկին ուխտի ժողովուրդը իրենց ապստամբության համար մեռնում է անապատում, սակայն Մովսեսը չէր մասնակցել այդ ապստամբությանը: 1863 թվականը համընկնում է կիրակնօրյա օրենքի հետ, ինչպես և Ահարոնի ոսկե հորթի ապստամբությունը: Այդ պատմության մեջ, որը համընկնում է Կադեսի, 1863 թվականի և կիրակնօրյա օրենքի հետ, Մովսեսը աղոթում է տեսնել Աստծո փառքը:

Կադեսը ներկայացնում է 1863 թվականը, և Մովսեսը գտնվում է երկու Կադեսներում էլ, ուստի, երկու աստվածաշնչյան վկաների հիման վրա, որոնք երկուսն էլ գագաթաքարեր են, մենք հաստատում ենք, որ երրորդ քառասունամյա ժամանակահատվածը, որը չի ավարտվում Կադեսում, նույնպես ներկայացնում է 1863 թվականը: Այնտեղ «չսրբացված Մովսեսը» վերստին խաչում է Քրիստոսին, քանի որ մերժում է Վեմը: 1863 թվականին, և Սինայի վրա Օրենքի տրման ժամանակ, «սրբացված Մովսեսը» փնտրում է Աստծո բնավորությունը: 1863 թվականին Մովսեսը ներկայացնում է և՛ իմաստուն, և՛ հիմար կույս:

«Փարիսեցին և մաքսավորը ներկայացնում են այն երկու մեծ դասերը, որոնց մեջ բաժանվում են Աստծուն երկրպագելու եկողները: Նրանց առաջին երկու ներկայացուցիչները գտնվում են աշխարհի ծնված առաջին երկու զավակների մեջ»:
Christ's Object Lessons, 152.

Կադեսում և 1863 թվականին Մովսեսը ներկայացնում է «երկու մեծ դասերը, որոնց մեջ բաժանվում են նրանք, ովքեր» «երկրպագում են Աստծուն»: Մովսեսը հարյուր քառասունչորս հազարի օրինակ է, ինչպես և Պետրոսը:

«Փարիսեցու և մաքսավորի ներկայացրած յուրաքանչյուր դասի համար մի դաս կա Պետրոս առաքյալի պատմության մեջ: Իր աշակերտության սկզբնական շրջանում Պետրոսը իրեն ուժեղ էր համարում: Փարիսեցու նման, իր իսկ գնահատմամբ նա «մյուս մարդկանց պես չէր»: Երբ Քրիստոսը, Իր մատնության նախօրեին, նախազգուշացրեց Իր աշակերտներին. «Այս գիշեր դուք բոլորդ Ինձնից պիտի գայթակղվեք», Պետրոսը վստահությամբ հայտարարեց. «Թեև բոլորը գայթակղվեն, ես՝ ոչ»: Մարկոս 14:27, 29: Պետրոսը չգիտեր իր սեփական վտանգը: Ինքնավստահությունը մոլորեցրել էր նրան: Նա կարծում էր, թե կարող է դիմակայել փորձությանը, բայց ընդամենը մի քանի կարճ ժամ անց փորձությունը վրա հասավ, և նա հայհոյանքով ու երդումներով ուրացավ իր Տիրոջը»: Քրիստոսի առակները, 152:

Կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ, որը 1863-ն է, Պետրոսը ներկայացնում է երկու դասակարգ. նրանք, ովքեր ստանում են գազանի նշանը, կամ նրանք, ովքեր ստանում են Աստծո կնիքը: Երբ Հիսուսը Միմոնի անունը փոխեց Պետրոսի, դա խորհրդանշում էր հարյուր քառասունչորս հազարը: Այդ ըմբռնումը խորհրդանշվում է նաև Պետրոսի անունը բազմապատկելով անգլերեն այբուբենի տառերի դիրքային թվերով: Եթե նույն եղանակը կիրառենք 1863-ի վրա, ստանում ենք 144:

Մովսեսի երեք խորհրդանշներից երկուսը, որոնք համընկնում են 1863 թվականի հետ, հաստատում են, որ երրորդ շրջանն ևս պետք է համընկնի: Կադեշի երկու գծերը նույնացնում են իմաստուն և հիմար կույսերի պատմությունը, իսկ երրորդ շրջանը մատնանշում է մարդկային ջանք գործադրելու փորձը՝ աստվածային գործն իրականացնելու համար: Մարդկային գործությանը վստահելը, ինչպես Մովսեսը՝ եգիպտացու պարագայում, ներկայացնում է վստահություն մարդկային իշխանության հանդեպ՝ կարգված իշխանության փոխարեն:

Քույր Ուայթը հայտարարում է, որ իր ամուսնու «կապը Աստծո ժողովրդի հետ որոշ առումներով նման էր Մովսեսի կապին Իսրայելի հետ»: 1863 թվականին Մովսեսը ներկայացված էր Ջեյմս Ուայթով: 1863 թվականին Ջեյմս Ուայթը սպանում է մի եգիպտացու, երկրորդ անգամ զարկում է Քրիստոսին և աղոթում է «հանգստի» պատգամը, որ ներկայացրել էին Հեսուն և Քաղեբը, մերժած ապստամբների համար: Մովսեսը և՛ անխոհեմ կույս է, երբ երկրորդ անգամ զարկում է Վեմին, և՛ իմաստուն կույս, երբ բարեխոսում է Իսրայելի ապստամբների համար:

Այս հոդվածը կավարտենք Թվոց գրքի տասնչորսերորդ գլխի այն հատվածով, որտեղ Մովսեսը գտնվում է 1863 թվականին, երբ նրան տրվում է Աստծո փառքի տեսիլքը՝ զուգահեռ պատմության մեջ, որը ներկայացված է ոսկե հորթի ապստամբությամբ:

Այդ հատվածում Տերը հարցնում է, թե «մինչև ե՞րբ» պետք է գործ ունենա Իսրայելի ապստամբների հետ, և սա նույն հարցն է, որ Եսայիան Տիրոջն ուղղեց վեցերորդ գլխում: Նկատեցե՞ք, որ Թվոց գիրքն այս պատմությունը տեղադրում է այն ժամանակահատվածում, երբ երկիրը լուսավորվում է Աստծու փառքով, ինչպես Եսայիա 6-ի երրորդ խոսքում նաև հրեշտակներն են նշում: 9/11-ը 1844-ից մինչև 1863 թվականների պատմության հիմնաքարն էր, իսկ կիրակնօրյա օրենքը՝ եզրափակիչ քարը: Թվոցի մեջ ներկայացված այս պատկերը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ որթատունկի երգի կամ առակի պատկերավոր ցուցադրություն, քանի որ հին Իսրայելը շրջանցվում էր, մինչ Տերը ուխտի մեջ էր մտնում Հեսուի հետ:

Եվ ամբողջ ժողովը բարձրացրեց իր ձայնը և աղաղակեց, և ժողովուրդն այն գիշեր լաց եղավ: Եվ Իսրայելի բոլոր որդիները տրտնջացին Մովսեսի և Ահարոնի դեմ, և ամբողջ ժողովը նրանց ասաց. «Երանի՜ թե մեռած լինեինք Եգիպտոսի երկրում, կամ երանի՜ թե մեռած լինեինք այս անապատում: Եվ ինչո՞ւ է Տերը մեզ բերում այս երկիրը, որ սրից ընկնենք, և մեր կանայք ու մեր երեխաները ավար դառնան. մի՞ թե մեզ համար ավելի լավ չէր վերադառնալ Եգիպտոս»: Եվ միմյանց ասում էին. «Եկե՛ք մի առաջնորդ կարգենք և վերադառնանք Եգիպտոս»:

Այն ժամանակ Մովսեսն ու Ահարոնը երեսնիվայր ընկան Իսրայելի որդիների ամբողջ ժողովի առաջ: Եվ Նավեի որդի Հեսուն և Եփոնների որդի Քաղեբը, որոնք այն երկրի հետախույզներից էին, պատռեցին իրենց հանդերձները: Եվ նրանք խոսեցին Իսրայելի որդիների ամբողջ համայնքի հետ՝ ասելով.

Երկիրը, որի միջով անցանք՝ այն հետախույզելու համար, չափազանց բարի երկիր է: Եթե Տերը հաճություն ունենա մեզ վրա, այն ժամանակ Նա մեզ կմտցնի այդ երկիրը և այն մեզ կտա՝ մի երկիր, որ կաթ ու մեղր է բխեցնում: Միայն թե մի՛ ապստամբեք Տիրոջ դեմ և մի՛ վախեցեք այդ երկրի ժողովրդից, որովհետև նրանք մեզ համար հաց են. նրանց պաշտպանությունը հեռացել է նրանցից, և Տերը մեզ հետ է. մի՛ վախեցեք նրանցից:

Բայց ամբողջ ժողովը հրամայեց նրանց քարկոծել քարերով: Եվ Տիրոջ փառքը երևաց ժողովքի խորանում՝ Իսրայելի բոլոր որդիների առաջ: Եվ Տերն ասաց Մովսեսին. «Մինչև ե՞րբ այս ժողովուրդը պիտի բարկացնի Ինձ, և մինչև ե՞րբ նրանք պիտի չհավատան Ինձ՝ այն բոլոր նշաններից հետո, որ Ես ցույց տվի նրանց մեջ»:

Ես նրանց հարվածելու եմ համաճարակով և զրկելու եմ նրանց ժառանգությունից, իսկ քեզանից պիտի կազմեմ նրանցից ավելի մեծ և ավելի հզոր ազգ:

Եվ Մովսեսը ասաց Տիրոջը. «Այնժամ Եգիպտացիները պիտի լսեն այդ, որովհետև Դու Քո զորությամբ այս ժողովրդին նրանց միջից դուրս բերեցիր. և նրանք այդ պիտի պատմեն այս երկրի բնակիչներին, որովհետև նրանք լսել են, թե Դու, Տե՛ր, այս ժողովրդի մեջ ես, թե Դու, Տե՛ր, դեմ առ դեմ երևում ես, և Քո ամպը կանգնած է նրանց վրա, և Դու գնում ես նրանց առջևից՝ ցերեկը ամպի սյան մեջ, և գիշերը կրակի սյան մեջ: Արդ, եթե այս ամբողջ ժողովրդին իբրև մեկ մարդ սպանես, այն ազգերը, որոնք լսել են Քո համբավը, պիտի խոսեն՝ ասելով. “Որովհետև Տերը չկարողացավ այս ժողովրդին մտցնել այն երկիրը, որ երդվել էր տալ նրանց, ուստի նրանց կոտորեց անապատում”»:

Եվ այժմ աղաչում եմ քեզ, թող մեծ լինի իմ Տիրոջ զորությունը, ինչպես որ դու ասել ես՝ ասելով. «Տերը երկայնամիտ է և մեծ ողորմությամբ, ներում է անօրենությունն ու հանցանքը, բայց մեղավորին բնավ անպատիժ չի թողնում՝ հայրերի անօրենությունը զավակների վրա այցելելով մինչև երրորդ և չորրորդ սերունդը»: Ների՛ր, աղաչում եմ քեզ, այս ժողովրդի անօրենությունը՝ ըստ քո ողորմության մեծության, ինչպես որ ներել ես այս ժողովրդին՝ Եգիպտոսից մինչև այժմ:

Եվ Տերն ասաց. «Ներեցի քո խօսքի համեմատ. Բայց որքան ճշմարիտ է, որ Ես կենդանի եմ, ամբողջ երկիրը պիտի լցուի Տիրոջ փառքով»:

Քանզի այն բոլոր մարդիկը, որոնք տեսել են Իմ փառքն ու Իմ հրաշքները, որ Ես գործեցի Եգիպտոսում և անապատում, և այժմ այս տասը անգամ Ինձ փորձեցին ու չլսեցին Իմ ձայնը, անշուշտ չեն տեսնի այն երկիրը, որի մասին Ես երդվեցի նրանց հայրերին, և Ինձ բարկացնողներից ոչ մեկը այն չի տեսնի: Բայց Իմ ծառա Քաղեբը, որովհետև նրա մեջ այլ հոգի կար, և նա լիովին հետևեց Ինձ, նրան պիտի մտցնեմ այն երկիրը, ուր նա գնացել էր, և նրա սերունդը պիտի ժառանգի այն: (Իսկ ամառեկացիներն ու քանանացիները բնակվում էին հովտում:) Վաղը դարձե՛ք և

զնացե՛ք դեպի անապատ՝ Կարմիր ծովի ճանապարհով:

Եվ Տէրը խօսեց Մովսէսի եւ Ահարոնի հետ՝ ասելով. Մինչեւ ե՞րբ պիտի համբերեմ այս չար ժողովին, որ տրտնջում է իմ դէմ: Ես լսեցի Իսրայէլի որդիների տրտնջները, որ նրանք տրտնջում են իմ դէմ: Ասա՛ նրանց. «Կենդանի եմ ես, ասում է Տէրը, ինչպէս խօսեցիք իմ ականջներին, այնպէս էլ պիտի անեմ ձեզ. ձեր դիակները պիտի ընկնեն այս անապատում, եւ ձեզնից բոլոր հաշուառուածները՝ ձեր ամբողջ թուի համաձայն՝ քսան տարեկան եւ ավելի բարձր, որ տրտնջացիք իմ դէմ, անշուշտ չէք մտնելու այն երկիրը, որի վերաբերեալ ես երդուեցի ձեզ բնակեցնել այնտեղ, բացի Յեփուննէի որդի Քաղէբից եւ Նաւէի որդի Յեսուից: Բայց ձեր մանուկներին, որոնց մասին ասացիք, թէ աւար պիտի լինեն, նրանց պիտի ներս բերեմ, եւ նրանք պիտի ճանաչեն այն երկիրը, որ դուք արհամարհեցիք: Իսկ ձեր դիակները պիտի ընկնեն այս անապատում: Եւ ձեր որդիները քառասուն տարի պիտի թափառեն անապատում եւ կրեն ձեր պոռնկութիւնները, մինչեւ ձեր դիակները սպառուեն անապատում: Այն օրերի թուի համեմատ, որոնց ընթացքում քննեցիք երկիրը՝ քառասուն օր, ամէն օրուայ դիմաց մէկ տարի, քառասուն տարի պիտի կրեք ձեր անօրէնութիւնները, եւ պիտի ճանաչէք իմ ուխտադրութիւնները»:

Ես՝ Տէրս, ասել եմ. անպատճառ այսպէս պիտի անեմ այս ամբողջ չար ժողովքին, որ հավաքվել է Իմ դէմ. այս անապատում նրանք պիտի սպառվեն, և այնտեղ պիտի մեռնեն: Եվ այն մարդիկ, որոնց Մովսէսը ուղարկել էր երկիրը հետախուզելու, որոնք վերադարձան ու ամբողջ ժողովքին մրմնջալ տվին նրա դէմ՝ երկրի մասին զրպարտություն տարածելով,— այն մարդիկ, որ երկրի մասին չար լուր տարածեցին, Տիրոջ առաջ ժանտախտով մեռան:

Բայց Նունի որդի Հեսուն և Հեփոնէի որդի Քաղէբը, որոնք այն մարդկանցից էին, որ զնացել էին երկիրը հետախուզելու, կենդանի մնացին: Թվեր 14:1–38:

Այս մտքերը մենք կշարունակենք հաջորդ հոդվածում: